

A szisztémás szklerózis mozgásszervi érintettségének felfrissítése

Pr Yannick Allanore. Université Paris Descartes, Rhumatologie A, Hôpital Cochin APHP, Paris, France

A mozgásszervi érintettség gyakori szisztémás szklerózisban és a rokkantság fő oka. Annak ellenére, hogy a betegség előrelátható kimenetele nagyrészt a szervi érintettségtől függ, a mozgásszervi érintettség figyelembe vétele elhanyagolhatatlan, melyhez alkalmazkodva kell a kezelést megtervezni a betegek életminőségének javítását célul kitűzve.

A leggyakoribb klinikai jellemzők az ízületi fájdalom, az ízületi merevség, az ízületi hártya gyulladása (synovitis) és az inhvélygyulladás főleg a kezeket és a csuklókat érintve. Az ízületi érintettség jellemzően lehet erozív (felmaródást okozó), és jele lehet az aktívabb és súlyosabb betegségnek is. A csontok érintettségére jellemző a csontok felszívódása, illetve a kezek és a lábak esetén az ujjpercek folyamatosan előrehaladó pusztulása a jellemző rossz vér- és oxigénellátás következtében (acroosteolysis). A kiterjedt csonttritkulás jellemzően nincs összefüggésben a szisztémás szklerózissal. A laza kötőszövetek károsodása is gyakori, és a szisztémás szklerózisos betegek mintegy 20%-ánál előfordulnak a kalcium-lerakodások is.

Az ízületek hajlított helyzetű mozgásbeszűkülései, kontraktúrái (az ízületet nem lehet a teljes mozgáspályán mozgatni) gyakran összefüggésben állnak az ízületi- és bőrkárosodásokkal. A törzshöz közelebb eső izomcsoportok gyengesége nem ritka izomgyulladásos kórképpel átfedésben vagy anélkül. Az újabban elérhető nagy adatbázisok valódi adatokat szolgáltatnak ezeknek a károsodásoknak a megoszlásáról és a rizikócsoporthairól. Az alábbi vizsgálatokról klinikai kiértékelések lennének szükségesek: ízületi pontozás és kérdőívek, biológiai tesztek és radiológiai (képalkotó diagnosztikai) tanulmányok. A modern képalkotó eljárások közül az ultrasonográfia és az MRI vizsgálat (mágneses rezonancia vizsgálat) nagyon sokat segítenek és fontos fejlődés alatt állnak ezen a területen.

A csont- és ízületi érintettség kezelésére még nem szenteltek elég figyelmet szisztémás szklerózisban. Tapasztalatokon alapszik, és más gyulladáscsökkentő reumatológiai kórképpel kapcsolatos ismeretanyagból származtatható. A jövőben remélhetőleg a mozgásszervi érintettség meghatározása jobb lesz, új eszközök lesznek vizsgálatok által jóváhagyva, illetve a klinikai vizsgálatok új gyógyszereket fednek fel a szisztémás szklerózis ezen vonatkozásainak a kezelésére.

Fordította: Kisné Bálint Zsófia

Lektor: